Академия (та) 1) най-високо научно заведение, 2) общество отъ учени, които се занимаватъ съ распространение и усъвършенствуване на науките и искуства-та.

А како ли, сврз. и нар. а къдѣ ли, азъ тебе на зачиталъ, а като ли него.

Акамъ, гл. д. дѣтска дума, вм. сера.

Акантия (та), течение, бързей. [illegible] иде на акантия, иде ни на долу, низ брадно. По акантията, на къдѣто тече вода-та.

Аканъ, на, но, —ний (тѣ) тоже дѣт. дума. 1) посранъ, омацанъ; нечистъ. 2) непотребенъ, нехубавъ, невелитъ; лошавъ, грозенъ. въвръжи го та акано

Акаретецъ (тъ) умал. отъ акаретъ, да имамъ отъ нѣйде малко акаретецъ.

Акаретъ (тъ) доходъ, приходъ, [illegible], постоянна облага, трайна печалба. Нѣмамъ никакъвъ акаретъ.

Акатистъ (тъ) несѣдаленъ, черковни хвалебни пѣсни на И. Христа, на св. богородица и на други нѣкои светии. Акатистъ богородиченъ.

Акатма (та) и —тми, течиво, тестяна нѣкаква храна съ благрно майо, като мекици, за това на мѣста го казуватъ меко. в. лангиди, лалангиди

Акордъ (тъ) 2) ладъ, строй, нагласяване. 1) струни, жици, тетива, телъ на музикално орѫдие. 3) правилно и съгласно съединение на нѣколко звука, да се чуватъ въ едновремие.

Аккула (та) куче риба, морски вълкъ. 2) людоѣдъ.

Аккуратенъ, тна, тно, —тни и (тъ) точенъ (отъ точно) исправенъ.

Аккуратно, нар. точно, исправно, безъ укоръ, неукорно.

Аккуратность (та), точность, качество-то на аккуратний.

Акладея, в. атмадея.

Ако (то) дѣт. дума. вм. акано, нечисто, недобро, нехвалито. въргни го то ако, акано.

Ако сврз. показва оговаряне, прѣдполагане, условие: Ако щешъ ако ще, ти знаешъ, ако идешъ, много здраве му носи. Ако тѣзъ мома не земѫ, не щѫ си ясно изгрѣвамъ. Д. Б. 29. 30. Ако маѣвъ [illegible] затриятъ, нощѣ ми лешъ тъ земите. Д. 23. 31-32. Ако ти турче изгори, по хубави щемъ ти земеми. Сл. незд. Ти не гледай дрехи ако мома има, общи и вѣнци и шити рѫкаве. М. 328. Въ пѣснитѣ по нѣкога се срѣща скратено съ отпущание на втората послѣдня гласна. Ак' ти се скърши стомна земяна, азъ не ти купя (стомна) сребрена. В. 357. (товися по-брагрями и нѣкой наши стихотворци по обикновено и по упо-трѣбително въ живий изговоръ е съкращението съ отпущание-то на начялната гласна. 'Ко щѫ и води и два дни, па 'ко щѫ павунка да земия. Сл. незд. Ако е мома хубава, тя ще тя бъ-бу набиви, пакъ 'ко е (кожи) юда Пиринска, тя ще отъ далекъ из-вика. Въ подобно скратение трѣба да отличяваме ко (ако) отъ ко (токо): той коходи, ко пита за нея.

По начинътъ какъ става оговаряне-то или условие-то, сврз. ако се придружява и съ други още сврѣзки или частици и думи за поясно опрѣдѣляне на начинътъ и на смисълътъ. Тѣзи прибавки по често се срѣщатъ.

Ако си нѣденъ влѣзъ (въ въбълъгр) и акий ч. 248. Ако има цвѣтъ ще да има свѣтъ. Ако има вѣкъ, ще да има лѣкъ. Ако бѣ би лъчъ [illegible] гъ не лъже. Ако влѣзе кривъ не излѣзе правъ, ако влѣзе правъ не излѣзе здравъ. Ако съмъ пакъ, не съмъ пакъ да ли давашъ зелени краставици.

Ак' ти влѣза, на дворъ не т' исѣда. М. 142 ак' бъ-рете Аккула, [illegible] юнака. М. 96.

Ако имашъ доленъ гостъ ще те смисля горнитѣ. Ако казахъ не отрѣзахъ, ако рѣжахъ не отсѣкохъ. Ако му рѣкохъ не го посѣкохъ. Ако има чума, та нѣма ли пума? Ако му съмъ другаръ, кладѣ врата ако ще е другаръ по пѫть ще и прѣзъ прага.

Ако-би, (ако би да), ако би да било, ако да би било, ако биче, ако биде, ако ще би: ако би, ако не би — здраве. Ако би се яло, то не би. Ако бѣше, да бѣше: ако бѣше коня обяхахъ, ако бѣше орѫжие носено, до не бѣше

ако бѫде да бѫдво ако бѫде бѫде